

E = Eliminate (การตัดทิ้ง/การขจัดออก) อะไรจะเกิดขึ้น ถ้าเราตัด บางส่วนของผลิตภัณฑ์/กระบวนการ/ออกไป หรืออาจจะตัดส่วนนั้นทั้งหมดทิ้ง ถ้าเราเปรียบเทียบดูผลิตภัณฑ์ของใช้ในบ้าน เช่น เตียนนอน/รถยนต์ในอดีตและปัจจุบันเราจะเห็นการตัดทิ้งหลายส่วนออกไป ทำให้ดูง่าย ๆ สวยงาม ไม่เทอะทะ

คำถามที่ใช้ถามเสมอคือ จะเกิดอะไรขึ้น ถ้าเราตัดบางส่วนออก มีวิธีอื่นที่จะทำให้เราสามารถทำได้โดยไม่ใช้วิธีการที่เราเคยทำไหม?

R = Rearrange/Reverse (จัดระบบใหม่/เปลี่ยนทิศทางใหม่) ลองคิดว่าเราจะทำอย่างไร ถ้าบางส่วนของผลิตภัณฑ์/กระบวนการ/ทำงานกลับทาง หรือแตกต่างจากระบบเดิม หรือจะทำอย่างไร ถ้าเราต้องเปลี่ยนระบบ/วิธีการทำงานใหม่ เช่น การให้นักเรียนสอนนักเรียนใช้ตู้เย็นฟอกอากาศ เป็นต้น

คำถามที่ใช้ถามเสมอคือ จะเกิดอะไร ถ้าเรากลับทิศทางการทำงานหรือลำดับการทำงานใหม่ เราจะทำให้เกิดผลในทางตรงกันข้ามได้อย่างไร ลองใช้เทคนิค SCAMPER ดู จะพบว่าสามารถปรับปรุงและค้นหาความคิดใหม่ ๆ ได้มากมายทีเดียว.

SCAMPER เทคนิคการสร้างความคิดใหม่

รศ.ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์

คณบดีคณะสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

SCAMPER คืออะไร ?

ความคิดสร้างสรรค์ที่แท้จริง ประกอบด้วย

- การเห็น สิ่งที่ทุกคนมองเห็น
- การคิด สิ่งที่คนอื่นไม่เคยคิด และ
- การทำ สิ่งที่คนอื่นไม่กล้าทำ !

SCAMPER พัฒนา โดย Bob Eberle เป็นเทคนิคในการหาคำตอบเพื่อค้นพบความคิดใหม่ (new ideas) ผลิตภัณฑ์ใหม่ (new products) หรือบริการใหม่ (new services)

การใช้เทคนิค SCAMPER

SCAMPER เป็นคำย่อเพื่อใช้ในการตั้งคำถามเพื่อสร้างความคิดใหม่ที่แตกต่างในปัญหาที่เราเผชิญอยู่

S = Substitute (การทดแทน) ลองคิดว่า บางส่วนของผลิตภัณฑ์ / กระบวนการ เราหาสิ่งอื่นมาทดแทนได้หรือไม่ เช่น สตาร์บัคส์ใช้ กาแฟสายพันธุ์ใหม่ เครื่องสำอางใส่สารต้านอนุมูลอิสระ ไวตามิน สารธรรมชาติ

คำถามที่ใช้ถามเสมอคือ อะไรที่เราจะนำมาทดแทน เพื่อทำให้ดีขึ้น ? เราจะทดแทนสถานที่/เวลา/วัสดุ/หรือคนได้อย่างไร ?

C = Combine (การผสมหรือผนวกรวม) เป็นการนำสิ่งสองสิ่งหรือ มากกว่ามารวมกัน เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ แตกต่างไปจากเดิม เช่น การสร้างรถไฟไฮบริด (ไฟฟ้า+ปิโตรเลียม) เพื่อการประหยัด และลดมลภาวะ เมติคอลสปลา (การผนวกรวมแพทย์สมัยใหม่กับแพทย์แผนตะวันออก) เพื่อไลฟ์สไตล์คนรุ่นใหม่ การทำคอนเวอร์เจนซ์ ผนวกรวมเทคโนโลยีแบบมีสาย, ไร้สาย อินเทอร์เน็ต เคเบิลทีวี การโอนเงินและความบันเทิงหลายรูปแบบเข้าด้วยกันเป็น นวัตกรรม การบริการแบบใหม่

คำถามที่ใช่ถามเสมอคือ จะใช้วัสดุ/รูปแบบ/กระบวนการ/ คน/ผลิตภัณฑ์/ส่วนประกอบใด มาผนวกรวมกันได้น่า

A = Adapt (การปรับเปลี่ยนให้ก้าวหน้า/ดีขึ้น) เช่นการปรับเปลี่ยน แนวคิดของ โรงพยาบาล (ที่ดูน่ากลัว) ให้มีการบริการ/ความสวยงาม เหมือนโรงแรม ซึ่งเป็นคอนเซ็ปต์ของ Hospitel (Hospital + Hotel)

คำถามที่ใช่ถามเสมอคือ เราจะเปลี่ยนส่วนใดของ ผลิตภัณฑ์ได้บ้าง ? เปลี่ยนไปเพื่ออะไร ? ถ้าเปลี่ยนแล้วบุคลิกของผลิตภัณฑ์จะเปลี่ยนใหม่ ?

M = Modify/Magnify/Minify (การตัดแปลงแก้ไข/การเปลี่ยนแปลงรูปแบบคุณสมบัติ/ การขยายให้ใหญ่ขึ้น คุณภาพดีขึ้น/การทำให้เล็กลง/เบาลง/ช้าลง ความถี่ลดลง) เช่น การคิดค้นจอ LCD แบบพิเศษที่เล็กลง/เบาขึ้นเป็นทั้งจอ TV, จอComputer, จอวงจรมัด ฯลฯ

คำถามที่ใช่ถามเสมอคือ จะเกิดอะไรขึ้น ถ้าเราตัดแปลงกระบวนการบางอย่าง ? จะเกิดอะไรขึ้น ถ้าเราเพิ่มส่วนประกอบให้มากขึ้น/ใหญ่ขึ้น ?

P = Put to other purposes/uses (การนำไปใช้เพื่อประโยชน์หรือวัตถุประสงค์อื่น) คิดว่าเราจะใช้ผลิตภัณฑ์/กระบวนการที่เรามีอยู่ไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นอย่างไร หรือนำกลับมาใช้ (reuse) ได้อย่างไร หรือจะนำผลิตภัณฑ์ของเราไปขายในตลาดอื่นได้อย่างไร เช่น การนำมูลสัตว์มาทำแก๊ส การนำวัชพืช มาถักทอเป็นกระเป๋า/เครื่องใช้สำหรับตลาดระดับสูง

คำถามที่ใช่ถามเสมอคือ มีตลาดอื่นใหม่ที่สามารใช้ ผลิตภัณฑ์นี้ เราอาจใช้ผลิตภัณฑ์นี้ กับใคร หรือคนที่อื่นได้อีกไหม ?

